

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: **O.**, IČO: X., so sídlom P., zast.: *JUDr. S.*, advokátom so sídlom P., proti žalovanej: **Štátna energetická inšpekcia Trenčín**, so sídlom Hurbanova č. 59, 911 01 Trenčín, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. mája 2009 č. k. 6S 121/2008–31, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28. mája 2009 č. k. 6S 121/2008–31 **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi sa náhrada trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Rozhodnutím č. 1727/2000/2008 zo dňa 27.08.2008 žalovaná ako odvolací orgán postupom podľa § 59 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) potvrdil odvolaním napadnuté rozhodnutie Krajského inšpektorátu Štátnej energetickej

inšpekcie Košice č. j. 450/1700/2008 zo dňa 04.07.2008, ktorým bola žalobcovi uložená pokuta za porušenie povinnosti podľa § 18 ods. 4 písm. d) zákona č. 657/2004 Z.z. o tepelnej energetike v znení zákona č. 99/2007 Z.z. (ďalej len na účely tohto rozsudku „zák. č. 657/2004 Z.z.“) vo výške 100.000,- Sk, a odvolanie zamietla.

Svoje rozhodnutie žalovaná odôvodnila tým, že vykonanou kontrolou bolo zistené, že žalobca v rozpore s

- § 7 ods. 1 vyhlášky Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“) č. 630/2005 Z.z., nerozdelil celkové náklady na dodané teplo na vykurovanie v pomere 40% základná zložka a 60% spotrebná zložka pre objekt na ulici V.,
- § 10 ods. 3 písm. a) cit. vyhlášky ÚRSO č. 630/2005 Z.z. neuviedol v rozpočítaní pri uvedenom objekte údaj o objednanom množstve tepla na vykurovanie v GJ a
- § 10 ods. 10 písm. b) cit. vyhlášky ÚRSO č. 630/2005 Z.z. neuviedol v rozpočítaní pri uvedenom objekte údaj o nameranom množstve tepla na vykurovanie v GJ.

Na odstránenie zistených nedostatkov inšpektori prvostupňového správneho orgánu v protokole č. 8/006/08 o výsledku kontroly zo dňa 29.01.2008 uložili vedúcemu kontrolovanému subjektu viaceré povinnosti. Predseda žalobcu zaslal dňa 06.02.2008 odpoveď na protokol v tom duchu, že všetky nedostatky zistené inšpektorátom uvedené v protokole č. 8/006/08 pod bodmi 1 a 2 budú odstránené a ich odstránenie včas oznámené.

Následne prvostupňový správny orgán upovedomil dňa 12.06.2008 žalobcu, že začal správne konanie voči nemu za porušenie povinnosti žalobcu ako odberateľa tým, že nerozpočítal množstvo dodaného tepla na vykurovanie v objekte rozpočítania podľa pravidiel rozpočítania, čím porušil povinnosť podľa § 18 ods. 4 písm. d) zák. č. 657/2004 Z.z.

Podľa žalovanej žalobca v svojich námietkach argumentoval tým, že medzi správcom ako rozúčtovateľom a vlastníkami bytov a nebytových priestorov existovala dohoda o spôsobe rozdelenia nákladov na teplo ešte pred prijatím vyhl. č. 630/2005 Z.z. Ďalej ako dôkaz žalobca sa odvolával na vyjadrenie spoločnosti I., s.r.o. Bratislava k § 10 ods. 3 písm. a), b) vyhlášky ÚRSO č. 630/2005 Z.z., vyhotovené ročné vyúčtovanie, ktoré spolu so všetkými prílohami bolo doručené jednotlivým vlastníkom bytov a nebytových priestorov, a tiež obsahuje aj údaj o objednanom a o nameranom množstve tepla.

K týmto námietkam žalovaná uviedla, že žalobca vychádza z ničím nepodloženej dohody konečných spotrebiteľov všetkých bytových domov, ktorá je zakotvená vo vnútornej smernici správcu z júna 2003. K poradiu druhej námietke žalovaná konštatovala, že za svoje vyjadrenie spoločnosť I., s.r.o. právne nezodpovedá, a navyše táto príloha k odvolaniu nebola priložená.

II.

Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca žalobu z 31.10.2008 na Krajský súd v Košiciach.

Krajský súd v Košiciach ako súd prvého stupňa v konaní podľa druhej hlavy, piatej časti O.s.p. (§ 247 a nasl. O.s.p.) preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutie v právnych medziach žaloby (§ 249 ods. 2 O.s.p.), oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a správneho orgánu prvého stupňa a dospel k záveru, že žaloba je dôvodná, a preto rozhodnutie žalovanej spolu s rozhodnutím Štátnej energetickej inšpekcie Krajského inšpektorátu Košice zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

S prihliadnutím na čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a na subsidiárny charakter § 67 zák. č. 656/2004 Z.z. uprednostňujúci aplikáciu Správneho poriadku v konaní dospel krajský súd k záveru, že žalovaná v preskúmvanej právnej veci postupovala tak, že nebrala do úvahy existenciu možnej dohody medzi žalobcom a konečnými odberateľmi tepla, ktorá je pripustená prostredníctvom ustanovenia v § 7 ods. 1 prvá veta vyhlášky č. 630/2005 Z.z. počas dokazovania žalobca opakovane zdôrazňoval existenciu smernice identifikačné číslo 00172154.

Krajský súd ďalej zdôraznil, že predmetná smernica žalobcu v článku II, odseku 2, písm. e) obsahuje úpravu, podľa ktorej „*v bytových domoch, v ktorých sú vykurovacie telesá vybavené meradlami, resp. indikátormi (pomerové rozdeľovače nákladov) spotrebovaného tepla, sa platba za vykurovanie v objekte, resp. ucelenej stavebnej časti rozdelí na zložky základnú a spotrebnú v pomere 30 % a 70 %.*“ Podľa krajského súdu takáto dispozitívna úprava rozpočítavania dodávok tepla nie je v rozpore s hore cit. ustanovením § 7 ods. 1 druhá

veta vyhlášky č. 630/2005 Z.z., a za predpokladu, že o nej existovala dohoda vlastníkov bytov a nebytových priestorov vo vykurovaných objektoch, znamenala by nesprávny postup správnych orgánov pri uložení sankcie žalobcovi v predmetnej veci.

Práve v tomto smere krajský súd podčiarkol, že bolo potrebné vykonať dokazovania už prvostupňovým správnym orgánom, a až na základe výsledkov takto nasmerovaného dokazovania mali správne orgány oboch stupňov vec právne vyhodnotiť, čo sa však nestalo.

Aj s ďalšou námietkou žalobcu, tzn. nedodržanie ustanovení § 10 ods. 3 písm. a), b) vyhlášky č. 630/2005 Z.z.), sa krajský súd stotožnil. Podľa jeho názoru bolo povinnosťou žalovanej reagovať na obsah odvolania žalobcu 18.07.2008, napríklad zaslaním výzvy žalobcovi ako účastníkovi konania na predloženie listiny označenej ale nepripojenej k odvolaniu (ide o vyúčtovanie nákladov za rok 2006 od spoločnosti I., s.r.o., Bratislava), a následne listinný dôkaz, ak by bol žalobcom predložený, posúdiť v právnom režime cit. ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a), b) vyhlášky č. 630/2005 Z.z.

Uvedené porušenia zásady zákonnosti správneho konania vyúsťujúce v to, že zistenie skutkového stavu správnym orgánom bolo nedostačujúce na následné posúdenie veci, boli podľa krajského súdu tým dôvodom, ktoré ho viedli k zrušeniu nielen napadnutého ale aj jemu predchádzajúceho prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu v zmysle § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p.

III.

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 14.07.2009 (č. 1. 43) proti rozsudku prvostupňového súdu žalovaná vyjadrila nesúhlas so záverom krajského súdu o nutnosti preverovania existenciu možnej dohody vlastníkov bytov. Naopak zotrvala na svojom doterajšom názore, že pomer percentuálneho rozdelenia nákladov uvedený v Smernici žalobcu je v rozpore s vyhláškou č. 630/2005 Z.z. Takýmto konaním podľa žalovanej žalobca vyvolal situáciu, kedy náklady pre konečných spotrebiteľov rozdelil nesprávne. Takisto žalobca od 01.01.2006, tzn. od účinnosti predmetnej vyhlášky mal povinnosť zosúladiť svoju Smernicu z júna 2003 do súladu s uvedenou vyhláškou.

Navyše podľa žalovanej Smernica z júna 2003 bola prijatá v roku 2003 ešte členmi družstva, hoci zákona č. 182/1993 Z.z. požadoval dohodu vlastníkov bytov.

Žalovaná svoje tvrdenie, že v roku 2003 ani v období po 01.01.2006 neexistovala žiadna dohoda vlastníkov bytov a nebytových priestorov, oprela o list predsedu OSBD M. Ing. M., zo dňa 04.02.2008, ktorý zaslal na KI ŠEJ Košice ako odpoveď na protokol o kontrole, v ktorom oznamuje, že všetky nedostatky zistené inšpektorátom uvedené v protokole č. 8/006/08 pod bodmi 1, 2 budú odstránené a ich odstránenie včas oznámené.

Obdobne žalovaná konštatuje, že žiadna smernica vydaná bytovým družstvom, ktorá má nižšiu právnu silu, nemôže nahradiť právnu normu, ktorou je zák. č. 657/2004 Z.z. a ďalej vyhláška č. 630/2005 Z.z.

Obdobne žalovaná odmietla záver krajského súdu, že sa žalobca snažil predkladať nové dôkazy. Ak mal aj žalobca predložiť ako dôkaz vyjadrenia I., s.r.o. Bratislava, tak toto označila žalovaná za nesprávny dôkaz, nakoľko správne konanie sa vedie za nedostatky zistené vo vyúčtovaní za rok 2006, a žalobca mal predložiť opravený vzor časti ročného vyúčtovania za rok 2007 vyhotovený 21.05.2008.

Záverom žalovaná požadovala, aby Najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s § 220 O.s.p. zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne.

IV.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spoj. s ust. § 250j ods. 1 O.s.p. odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 O.s.p. nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vo výroku vecne správny, a preto

ho po preskúmaní dôležitosti odvolacích dôvodov postupom uvedeným v § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 372p ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Najvyšší súd z napadnutého rozsudku zistil, že krajský súd sa v svojom odôvodnení zaoberal interpretáciou dvoch základných podmienok vyžadovaných právnym predpisom na vykonanie rozpočítavania pre celkové náklady na dodané teplo na vykurovanie vo forme základnej a spotrebnej zložky. Nevyhnutnou podmienkou k tomu, aby správny orgán mohol pristúpiť k aplikácii príslušného ustanovenia právneho predpisu na zistený skutkový stav, je riadne zistený skutkový stav.

Pokiaľ správne orgány postupujúce podľa ustanovení zák. č. 656/2004 Z.z. dospeli k záveru o nutnosti uložiť žalobcovi pokutu vo výške 100.000,-Sk, potom museli zobrať do úvahy subsidiárny účinok Správneho poriadku na toto konanie v zmysle § 67 zák. č. 656/2004 Z.z.

Podľa § 67 zák. č. 656/2004 Z.z. sa na konanie vo veciach upravených týmto zákonom vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s výnimkou § 38 a § 58, ak tento zákon neustanovuje inak.

Je jednoznačné, že správne konanie je založené na rešpektovaní (§ 3 ods. 1 Správneho poriadku) svojich základných zásad („základné pravidlá konania“), medzi ktoré patrí aj zásada materiálnej pravdy uvedená nielen v § 3 ods. 4 ale vyžadovaná aj v § 46 Správneho poriadku.

Podľa § 3 ods. 4 Správneho poriadku rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Preto správne uzavrel krajský súd svoje úvahy, keď vyslovil, že je nutné napadnuté rozhodnutie žalovanej zrušiť vzhľadom na nedostatky uvedené v § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p., tzn. zistenie skutkového stavu správnym orgánom bolo nedostačujúce na následné posúdenie veci

Ako už Najvyšší súd hore konštatoval, stotožňuje sa so závermi krajského súdu, kedy najmä krajský súd vyslovil, že názor žalovanej, že pomer percentuálneho rozdelenia nákladov uvedený v Smernici žalobcu je v rozpore s vyhláškou č. 630/2005 Z.z., nemá dostatočnú oporu vo vykonanom dokazovaní. Preto je celkom irelevantné dodatočne vyslovené zistenie žalovanej, že Smernica žalobcu z júna 2003 bola prijatá v roku 2003 ešte členmi družstva, hoci zákona č. 182/1993 Z.z. požadoval dohodu vlastníkov bytov.

Takisto za oneskorené musí Najvyšší súd označiť tvrdenie žalovanej, že v roku 2003 ani v období po 01.01.2006 neexistovala žiadna dohoda vlastníkov bytov a nebytových priestorov, lebo toto vyplýva z listu predsedu OSBD M. Ing. M., zo dňa 04.02.2008. Uvedené zistenia mala žalovaná v zmysle § 47 ods. 3 Správneho poriadku uviesť v odôvodnení svojho rozhodnutia a nie sa na ne odvolávať (dodôvodňovať) až v čase, kedy je žalobca právoplatne zat'ažený povinnosťou uhradiť pokutu.

Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

S argumentáciou žalovanej, že žiadna smernica vydaná bytovým družstvom, ktorá má nižšiu právnu silu, nemôže nahradiť právnu normu, ktorou je zák. č. 657/2004 Z.z. a ďalej vyhláška č. 630/2005 Z.z., tiež nemôže Najvyšší súd vysloviť súhlas, lebo z textu § 7 ods. 1 veta druhá vyhlášky č. 630/2005 Z.z. jednoznačne vyplýva dispozičné oprávnenie pre vlastníkov bytov a nebytových priestorov na odlišnú úpravu výšky jednotlivých zložiek prostredníctvom súkromnoprávnej dohody.

Záverom Najvyšší súd musí odmietnuť záver žalovanej, že žalobcom údajne predkladaný dôkaz vo forme vyjadrenia I., s.r.o. Bratislava je dôkazom nesprávnym. Krajský súd vytýkal žalovanej, že nepostupovala v zmysle zásady súčinnosti a nesnažila sa odstrániť nedostatok v odvolaní žalobcu, ktorý evidentne spočíval v tom, že listina, na ktorú sa žalobca odvolával, sa v spise nenachádza a ani žalovaný túto listinu nevyžadoval predložiť. Preto nebol dôležitý jej obsah alebo obdobia, na ktoré sa vzťahovala, ale naopak to, že žalovaný porušil svojou nečinnosťou zásadu správneho konania uvedenú v § 3 ods. 2 Správneho poriadku, čo malo v konečnom dôsledku vplyv na nedostatočne zistený skutkový stav.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok žalobcu a stanoviska žalovanej Najvyšší súd s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný žalobca má právo na úplnú náhradu trov tohto konania. Podmienkou pre priznanie náhrady trov právneho zastúpenia je ich doloženie do spisu počas konania alebo dovychýšenie v 3 - dňovej lehote po vyhlásení rozsudku.

Podľa § 151 ods. 1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Podľa § 151 ods. 2 O.s.p. platí, že ak účastník v lehote podľa odseku 1 trovy nevyčíslil, súd mu prizná náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu ku dňu vyhlásenia rozhodnutia s výnimkou trov právneho zastúpenia; ak takému účastníkovi okrem trov právneho zastúpenia iné trovy zo spisu nevyplývajú, súd mu náhradu trov konania neprizná a v takom prípade súd nie je viazaný rozhodnutím o prisúdení náhrady trov konania tomuto účastníkovi v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Nakoľko právny zástupca úspešného žalobcu si svoje právo v zákonnej 3 - dňovej lehote neuplatnil, a zo spisu iné výdavky žalobcu nevyplývajú, nebola mu priznaná náhrada trov konania.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava povinnosti zaplatiť pokutu je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 08. júna 2010

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Lubica Kavivanovová